

Силабус навчальної дисципліни

Назва дисципліни Фінансова грамотність

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)

Спеціальність:

Освітня програма:

Семестр: 6

Обсяг навчальної дисципліни: 3 кредити ЄКТС, 90 годин, 16 години лекцій, 32 години практичних занять, 42 години становить самостійна робота **Форма контролю:** залік

Назва кафедри: кафедра фінансів, банківської справи та страхування

Мова викладання: українська

Керівник курсу к.е.н., доцент, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Грицина О. В.

Контактна інформація

ogrytsyna@ukr.net

Опис дисципліни

Анотація дисципліни: Курс «Фінансова грамотність» допомагає зрозуміти ключові фінансові поняття і використовувати їх для прийняття рішень про доходи, витрати і заощадження, для вибору відповідних фінансових інструментів, планування бюджету, нагромадження коштів на майбутні цілі тощо. Фінансово грамотні люди більшою мірою захищені від фінансових ризиків і непередбачуваних ситуацій. Вони відповідальніше ставляться до управління особистими фінансами, здатні підвищувати добробут за рахунок розподілу наявних грошових ресурсів і планування майбутніх витрат. Вивчення видів кредитів і кредиторів, а також ознайомлення з фінансовою та юридичною складовими запозичень, страхуванням та особливостями фінансового і бюджетного планування допоможуть правильно сформуванню власний бюджет і захиститися від ризиків. Завдання курсу «Фінансова грамотність» дати студенту в необхідному обсязі теоретичний матеріал, який включатиме сучасні наукові розробки як вітчизняних, так і зарубіжних вчених-економістів, щодо правильності прийняття фінансових рішень; сформуванню широку та правильну уяву студентів щодо власної фінансової безпеки, депозитів, інвестицій та пенсійного заощадження, податків, персональних фінансів, грошових переказів, інвестиційної діяльності; довести до аудиторії не лише основні теоретичні положення, а й прищепити їй практичне вміння щодо роботи банку, страхової компанії та інших фінансово-кредитних установ; навчити визначати фінансові загрози на всіх суспільних рівнях та оцінювати ступені їх небезпеки, а також правильності планування фінансового життя з використанням наявних можливостей.

Пререквізити: економічна теорія, макроекономіка.

Формат проведення дисципліни: очна серія лекцій і практичних занять. Студенти мають змогу отримувати індивідуальні консультації. Навчальний курс включає самостійну роботу студентів, виконання науково-дослідних завдань та комплексних завдань розрахункового характеру, вивчення дискусійних питань, розгляд кейсів, ситуаційних та тестових завдань. Під час сесії формат очний.

С

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього го	у тому числі					усього го	у тому числі				
		л	п	ла б	ін д	с. р.		л	п	ла б	ін д	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Основи фінансової грамотності	12	2	4			6	12		1			11
Тема 2. Банківська система та організація розрахунків	12	2	4			6	10		1			9
Тема 3. Кредитна політика в Україні	10	2	4			4	16		1			15
Тема 4. Інвестиційна складова фінансової безпеки	10	2	4			4	10		1			9
Тема 5. Страхування та страховий захист	12	2	4			6	14		1			13
Тема 6. Пенсійне забезпечення	12	2	4			6	10		1			9
Тема 7. Основи оподаткування	10	2	4			4	10		1			9
Тема 8. Власна фінансова безпека	12	2	4			6	10		1			9
Разом	90	16	32			42	90		8			82

дисципліни Питання, винесені на самостійне вивчення

№ з/п	Назва теми
1.	1. Причини виникнення грошей та базові терміни. 2. Функції фінансів. 3. Необхідність прогнозування та планування доходів. 4. Небанківські фінансові установи. 5. Методи визначення валютного курсу.
2.	1. Універсальні та спеціалізовані банки. 2. Філії, відділення та представництва банку 3. Особливості укладення депозитної угоди. 4. Платіжні інструменти, за допомогою яких здійснюються електронні платежі.
3.	1. Захист прав споживачів кредитних послуг в Україні. 2. Порядок оформлення договору та надання послуги фінансового лізингу 3. Ефективна і реальна процентні ставки за кредит і їх розрахунок. 4. Методи погашення кредиту.
4.	1. Механізм формування і реалізації інвестиційної політики. 2. Визначення інвестиційного клімату. 3. Завдання інвестиційної політики.
5.	1. Порядок укладання та виконання договорів страхування в Україні. 2. Порядок отримання послуг в рамках добровільного медичного страхування. 3. Страхування бізнесу - виробничий процес, відповідальності, фінансових ризиків.
6.	1. Накопичувальна пенсійна система. 2. Пенсійна реформа в сучасних умовах.
7.	1. Декларація про доходи – порядок подання та заповнення. 2. Оподаткування депозитів, подарунків, спадщини.

8.	1. Загрози фінансовій безпеці. 2. Фінансовий інтерес. 3. Зміст фінансової кризи.
----	--

Компетентності, яких набуває студент при вивченні дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми

Загальні компетентності (ЗК)	Фахові компетентності (ФК)
ЗК 3 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	СК 5. Здатність оцінювати, інтерпретувати й синтезувати теоретичну інформацію та практичні, виробничі і дослідні дані у галузях сільськогосподарського виробництва. СК 9. Здатність управляти комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у конкретних виробничих умовах.
ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	
ЗК 6 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	
ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	
ЗК 10. Здатність працювати в команді	

Програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми (ПРН)

ПР 1. Аналізувати основні етапи і закономірності історичного розвитку для формування громадської позиції ПР 2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти. ПР 3. Обговорювати і пояснювати основи, що сприяють розвитку загальної політичної культури та активності, формуванню національної гідності й патріотизму, соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей, знання економіки й права ПР 15. Планувати економічно вигідне виробництво сільськогосподарської продукції.

Методи викладання, контролю та шкала оцінювання студентів

Методи викладання: дисципліна передбачає навчання через: проблемні лекції, лекції-бесіди, лекції-візуалізації, семінар-диспут, семінар з використанням евристичної бесіди, ділова гра «Бюджет», розв'язання практичних завдань та кейсів.

Усне опитування (фронтальне, індивідуальне, детальний аналіз відповідей студентів).

Письмова аудиторна та позааудиторна перевірка – розв'язування задач і прикладів, підготовка рефератів, презентацій, контрольні роботи (з конкретних питань тощо) або тести

Практична перевірка – аналіз виконаних практичних робіт, рішення професійних завдань з об'єктивної оцінки показників ефективності імпорту та експорту товарів.

Види контролю: поточний контроль, проміжна та семестрова атестація (залік).

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів
90-100	Відмінно
75-89	Добре
60-74	Задовільно
0-59	Незадовільно

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу викладачів, які забезпечують курс, за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування (копіювання тексту) під час виконання письмових контрольних робіт та екзаменів заборонені. Користування мобільними пристроями допускається лише з дозволу викладача під час онлайн-тестування та підготовки практичних завдань.

	Самостійні роботи у вигляді рефератів, доповідей, презентацій повинні мати коректні текстові посилання на використані інформаційні джерела.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально в дистанційному режимі (у онлайн формі за погодженням із деканом факультету і лектором курсу).

Основна

1. Вовчак О. Д. Страхова справа: підручник. – К. : Знання, 2011 – 391 с.
2. Глущенко С. В. Гроші, кредит, кредитний ринок: підручник – К.: НаУКМА, 2015. – 300 с.
3. Клокар О. О., Бойко С. В., Кеменяш І. Г. Податковий менеджмент: навчальний посібник. – Львів, СПОЛОМ, 2017. 320 с.
4. Кузнецова С. А. Банківська система: навч. посібник.– К.: «Центр учбової літератури», 2014. – 400 с.
5. Онисько С.М. Тофан І. М., Грицина О.В. Податкова система. Підручник –Львів. «Магнолія Плюс», 2014.– 332с.
6. Смовженко Т. С. Фінансова грамотність : навч. посібник– Вид. 2-ге, випр. і доп. – К., 2013. – 311 с.

Закони і законодавчі акти

1. Конституція України. Затверджена ВРУ 28.06.1996р. №254/96 – ВР //Відомості Верховної Ради України. – 1996. - №30.
2. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 7.12.2000 №2121-III.
3. Закон України «Про захист економічної конкуренції» від 11.01.2001 року №2210-III
4. Закон України “Про страхування” від 21.10.97., №684.
5. Класифікатор іноземних валют. Положення НБУ від 04.02.2008, №34.
6. Податковий кодекс України.– К. ДП ” ІВЦ ДПА України 2010.– № 2755-17
7. Положення про здійснення банками фінансового моніторингу. Постанова Правління НБУ №189 від 14.05.2003.
8. Постанова Правління НБУ «Про ведення касових операцій у національній валюті в Україні» №72 від 19.02.2001.
9. Інструкція «Про порядок регулювання діяльності банків в Україні». Постанова Правління НБУ №368 від 28.08.2001.

Допоміжна

1. Адамик Б. П. Національний банк і грошово-кредитна політика: навч. посіб. Тернопіль: Карт-бланш, 2002. – 278 с.
2. Глущенко В. В. Фінансово-економічна безпека суб'єктів господарювання в умовах децентралізації в Україні : монографія. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – 236 с.
3. Дмитренко М. Г., Потлатюк В. Г. Кредитування і контроль: навчально-методичний посібник . – Кондор, 2009. – 296с.
4. Єгоричева С.Б. Банківські інновації. Навч. посіб.– К.: ЦУЛ, 2010. – 208 с.
3. Косова Т. Д. Циганов О. Р. Банківські операції: навч. посібн. Донецький держ. ун-т управління. – Донецьк : Норд-Прес ; ДонДУУ, 2008. – 350 с.
4. Олійник О.В. Податкова система: навчальний посібник– К.: Центр навчальної літератури, 2016 – 456с.
5. Онисько С.М., Содома Р. І. Кредитні відносини аграрних підприємств з банками: Монографія. – Львів: Ліга-прес, 2015. – 196 с.
6. Стожок А.І. Страхування: Навч.посібн. для дист. навч.– К.:Ун-т «Україна», 2015.– 163 с.

7. Фурсова В. А. Банківські операції : навч. посібн. для практ. занять. Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харк. авіац. ін-т" . – Х. : ХАІ, 2010. – 56 с.

Інформаційні ресурси

– Мережа INTERNET

– Бібліотека ЛНАУ: м. Дубляни, вул. В.Великого, 1; тел. 22-45-915

– Львівська наукова бібліотека ім. Стефаника НАН України: вул. Стефаника, 2; тел. 74-43-72

– Львівська обласна наукова бібліотека: просп. Шевченка, 13; тел. 74-02-26

– Наукова бібліотека ЛНУ ім. Франка, метод. відділ: вул. Драгоманова, 17; тел. 296-42-41

– Бібліотека Львівської комерційної академії (вул. Туган-Барановського, 10, тел 79-76-40).

Електронні ресурси

1. Державна фіскальна служба України [Електронний ресурс]
– Режим доступу:

<http://www.sts.gov.ua>

2. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс] – Режим доступу:

<http://www.ukrstat.gov.ua>

3. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua>

4. Національна бібліотека ім. Вернадського [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>.

5. Сайт Верховної ради України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

6. Сайт Національного банку України [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.

7. Сайт економічних новин та інформації [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.economics.com.ua>

8. Урядовий портал [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>